

Protocol papegaaienziekte (voorbeeld)

Wat is papegaaienziekte?

Papegaaienziekte (ofwel psittacose of ornithose) is een infectieziekte veroorzaakt door een ziektekiem (bacterie) die voorkomt bij vogels. De ziekte wordt vooral gezien bij mensen die beroepshalve met vogels omgaan (vogelhandelaren, medewerkers in de pluimvee-industrie) maar kan ook voorkomen bij mensen die vogels als huisdier houden.

Psittacose komt van het Griekse woord voor papegaaai, ornithose is de medische benaming voor de ziekte wanneer deze door een andere vogelsoort is overgebracht

Wat zijn de ziekteverschijnselen van papegaaienziekte?

Meestal ontstaat de ziekte ongeveer tien dagen na besmetting.

De bacterie veroorzaakt meestal een infectie van de longen. Hierbij heeft de patiënt last van langdurig hoge koorts (40.5°C) met koude rillingen, hevige hoofd- en spierpijnen (voornamelijk rug en nek) en (soms) droge hoest. Later kan er ook slijm (met een spoortje bloed) worden opgehoest. Soms heeft de patiënt nauwelijks klachten. Een klein aantal patiënten heeft last van buikpijn, braken en/ of diarree. Een enkele keer ontstaat huiduitslag. De ziekte kan, vooral bij onbehandelde ouderen, ernstig verlopen. De patiënt kan zelfs overlijden aan de ziekte.

Hoe kun je papegaaienziekte krijgen en hoe kun je anderen besmetten?

Door het inademen van deeltjes in de lucht die besmet zijn met de bacterie. Deze besmette deeltjes ontstaan uit uitgedroogde, besmette vogeluitwerpselen en uitgedroogd en besmet vogelsnot en -oogvocht. Je kunt besmet raken door het schoonmaken van besmette vogelkooien. Besmette vogeluitwerpselen kunnen tot wel acht maanden besmettelijk blijven.

In zeer uitzonderlijke gevallen kan besmetting van mens-op-mens plaatsvinden, vooral als de patiënt veel slijm ophoest.

Iemand die de papegaaienziekte heeft doorgemaakt heeft geen blijvende afweer tegen de ziekte. Mensen kunnen daarom de ziekte vaker krijgen.

Wie kan papegaaienziekte krijgen en wie loopt extra risico?

Iedereen kan besmet raken met de bacterie en ziek worden. Ouderen hebben meer kans op een ernstiger beloop.

Mensen die met vogels (papegaaien, duiven, kalkoenen, eenden, kanaries etc.) werken en vogelhouders lopen meer risico op een besmetting.

Hoe kan papegaaienziekte worden voorkomen?

Bij het reinigen van hokken en kooien van besmette vogels is het verstandig om goed te ventileren, voor het schoonmaken stof te bevochtigen en zich te beschermen tegen de besmette deeltjes met een mondkapje. Besmette vogels moeten in quarantaine en worden behandeld met antibiotica (dierenarts). Een goede hoesthygiëne beperkt de kans op overdracht. Patiënten dienen een papieren zakdoekje voor de mond te houden bij hoesten en niezen en dit na éénmalig gebruik weg te gooien. Was hierna de handen.

Is papegaaienziekte te behandelen?

Ja. De ziekte kan met antibiotica worden behandeld. In ernstige gevallen kan ziekenhuisopname nodig zijn.